

การวิเคราะห์ระบบความหมายกลุ่มคำ “心” หรือ “ใจ” ในภาษาจีน

Description and analysis of the semantic system of the word groups of “xin”

汉语“心”义词族的语义系统描写及分析

กัญจน์นิตา สุชาวินทร์¹

บทคัดย่อ

ชาวจีนผสมคำขึ้นอย่างไร อะไรเป็นกระบวนการเรียนรู้ในการผสมคำเหล่านั้น บทความฉบับนี้ทดลองหา คำตอบข้างต้นจากคำว่า “ใจ” ในภาษาจีน โดยจำแนกและจัดหมวดหมู่ความหมายของกลุ่มคำว่า “ใจ” ในมุมมอง ของทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน แนวคิดอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ แนวคิดอุปลักษณ์เชิงนามนัย ขณะเดียวกันได้ พิจารณากลุ่มคำว่า “ใจ” ในมุมมองของภาษาศาสตร์เชิงประวัติศาสตร์เปรียบเทียบ และทดลองสร้างโครงสร้าง ความคิดของกลุ่มความหมายคำว่า “ใจ” ของชาวจีน

คำสำคัญ: กลุ่มคำว่า “ใจ” หมวดหมู่ความหมาย วิวัฒนาการของความหมาย แนวคิดอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ แนวคิดอุปลักษณ์เชิงนามนัย

Abstract

“How do the Chinese produce words with Chinese characters?” “What is the learning process taking part in producing words?” This article experimented to answer these two questions by categorizing the Chinese word groups relating to “xin” into classes based on their semantic meanings under the theoretical frameworks of Cognitive Linguistics Categorization Theory, Conceptual Metaphor and Conceptual Metonymy Theories on the basis of referential analyses. This article also tried to analyze the semantic development of “xin” and its word groups from the perspective of Diachronic Approach and also aims to create a cognitive schema of the word groups “xin”.

Key Words: The word group of “xin”, Semantic categories, Semantic evolution, conceptual metaphors, conceptual metonymy

摘要

中国人如何组词？他们组词时的深层认知概念是什么？本文试图从汉语符号“心”入手，综合认知语言学中的范畴化理论、概念隐喻及转喻等多角度对“心”义词族进行语义分类，并通过分析大量语料的共同属性归纳出“心”义词族的语义范畴。此外，本文还从历时角度考察“心”义词族的语义发展脉络，并尝试建立“心”义词族的认知图式。

关键词：“心”义词族；语义范畴；语义演变；概念隐喻；概念转喻

กัญจน์นิตา สุชาวินทร์ ภาควิชาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
赵秀芬博士，兰实大学文学院中文系教师。

Dr. Kanjananita Suwawintra, Chinese Department Faculty of Liberal Arts, Rangsit University.

国
际
学
术
研
讨
会
论
文
集